

ПОЛІТИЧНА ФІЛОСОФІЯ СУЧАСНОСТІ

Викладач: доктор політичних наук, професор, Кіндратець Олена Миколаївна

Кафедра: Політології, 4 корпус, ауд. 310

E-mail: kin-el@ukr.net

Телефон: 095-897-76-22

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

Освітня програма, рівень вищої освіти:	Політологія Магістр						
Статус дисципліни:	Обов'язкова						
Кредити ECTS	3	Навч. рік:	2023-24 2 семестр	Рік навчання	1	Тижні	12
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів	4	Лекційні заняття – 24 Семинарські заняття – 12 Самостійна робота – 54			
Вид контролю:	екзамен						
Посилання на курс в Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=4892						
Консультації: час консультація за розкладом консультацій (розміщено на стенді кафедри) Moodle (форум курсу), Zoom							

ОПИС КУРСУ

Курс є необхідною складовою частиною базової теоретичної та практичної підготовки студента, що навчається за освітньою програмою «Політологія», а також є основою для подальшого вивчення спеціальних дисциплін.

Курс «Політична філософія сучасності» складається з 4-х змістових модулів:

1. Предмет політичної філософії. Методологічні підходи до предмета сучасної політичної філософії.
2. Теорії утилітаризму.
3. Ліберально-орієнтована політична філософія. Мультикультуралізм в рамках лібералізму.
3. Неомарксизм та комунітаризм.

Основною **метою** курсу є вивчення студентами-політологами є ключових напрямків сучасної політичної політики.

Основними **завданнями** курсу є:

- навчити студентів володінню понятійним апаратом;
- методами дослідження політичної філософії;
- використанню основних принципів досліджуваної дисципліни;
- навчитися використовувати знання з політичної філософії в розумінні найбільш загальних світоглядних, ціннісних і методологічних основ політичної теорії;
- сформуванню уявлення про загальну картину світу політичного;
- визначити проблемні питання та виділити найбільші суперечності політики;
- навчити студентів володінню понятійним апаратом політичної філософії.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент **зможе:**

- фахово тлумачити головні терміни теоретичного курсу;
- порівнювати існуючі теорії політичної філософії;
- застосовувати теоретичні знання на практиці.

Використання новітніх програмних засобів під час виконання практичних та семінарських завдань розвине як загальні, так і професійні компетенції слухачів.

Змістове наповнення курсу, що викладається на лекційних і лабораторних заняттях та засвоюється студентом під час самостійної роботи, забезпечує набуття **компетентностей**:

ЗК01. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК03. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК05. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК07. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

СК01. Усвідомлення природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливості сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації. професійних питань, досліджень та інновацій в сфері політології.

СК05. Спроможність комплексно використовувати нормативу та емпіричну політичну теорію, методологію політичних досліджень та прикладного політичного аналізу.

СК07. Спроможність ефективно виконувати політико-організаційні, експертно-аналітичні та консультативні функції на національному та міжнародному рівні.

СК09. Спроможність до активної участі у процесах національного відродження держави, її політичних та громадських інституцій поствоєнного періоду.

Програмні результати навчання:

ПР 01. Застосовувати для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливості сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту.

ПР 03. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та англійською мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері політології.

ПР 05. Планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог.

ПР 07. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері політики, політології та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.

ПР 08. Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням методологічних, економічних, соціальних, правових та етичних аспектів.

ПР 10. Реалізовувати в практиці політичної діяльності навички політичного аналізу та прогнозування актуальних

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Презентації лекцій, плани занять, методичні рекомендації до виконання індивідуальних та практичних завдань, групових творчих проектів розміщені на платформі Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1616>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи

Теоретичний контроль (кількість балів зазначено на сторінці дисципліни в moodle) – усні (до 2 балів за один контроль) та письмові (до 5 балів за один контроль) опитування на лекціях, лабораторних заняттях, тестування – (до 5 балів за тест).

Практичний контроль (кількість балів зазначено на сторінці дисципліни в moodle) – розв'язання практичних завдань, завдань самостійної роботи (до 5 балів за один контроль), письмові контрольні роботи (до 5 балів за один контроль, двічі на семестр), тестування – (до 5 балів за тест). Реферат – оволодіння матеріалом, що виноситься на самостійну роботу (до 3 балів за один реферат, один раз на семестр).

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
Силабус навчальної дисципліни

Підсумкові контрольні заходи:

Індивідуальне дослідницьке завдання, проект (ІДЗ, можливо виконання у групі з двох, трьох студентів).

ІДЗ видається за один – два місяці до завершення теоретичного навчання поточного семестру. Термін виконання не менше одного місяця. Виконане ІДЗ, на передостанньому тижні теоретичного навчання поточного семестру подається викладачеві у вигляді оформленої пояснювальної записки (постановка задачі, виклад основного матеріалу, висновки та рекомендації).

На останньому тижні проводиться публічний захист у групі (до 20 балів).

Формат захисту ІДЗ проекту: презентація, тривалістю до 10 хвилин та відповідь на задані присутніми питання (до 5 хвилин).

Детальні вимоги та практичні рекомендації до виконання ІДЗ на сторінці курсу у Moodle та на поточних консультаціях.

Результати ІДЗ можуть стати основою для доповідей на студентських науково-практичних конференціях.

Залікове тестове завдання (до 20 балів)– проводиться у системі Moodle. Критерії оцінювання та вимоги до тесту наведено в інструкції до тесту та поточній консультації.

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			60
Змістовий модуль 1	Теоретичний контроль.	Тиждень 1-4	
	Тест за змістовим модулем.	Тиждень 4	
	Семінарські завдання	Тиждень 4	
Змістовий модуль 2	Теоретичний контроль.	Тиждень 5-6	
	Тест за змістовим модулем.	Тиждень 6	
	Семінарські завдання	Тиждень 6	
Змістовий модуль 3	Теоретичний контроль.	Тиждень 7-10	
	Тест за змістовим модулем.	Тиждень 10	
	Семінарські завдання	Тиждень 10	
Змістовий модуль 4	Теоретичний контроль.	Тиждень 11-12	
	Тест за змістовим модулем.	Тиждень 12	
	Семінарські завдання	Тиждень 12	
Підсумковий контроль (max 40%)			
Екзаменаційний тест за курс			20
Захист індивідуального дослідницького завдання або групового проекту		Тиждень 12	20
Разом			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольне завдання	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Предмет політичної філософії. Методологічні підходи до предмета сучасної політичної філософії.			
Тиждень 1 Лекція 1	Предмет та структура політичної філософії сучасності. Визначення політичної філософії. Політична філософія як нормативна теорія. Етапи розвитку політичної філософії. Лео Штраус та Дж.Ролз про суть, особливості політичної філософії. Класична і сучасна політична філософії. Виникнення сучасної політичної філософії. У.Кімліка про два напрямки в сучасній політичній філософії. Дискусії щодо предметної специфіки політичної філософії. Англосаксонська, французька та американська школи політичної філософії.	Фронтальне опитування (усне, письмове, тестування).	
Тиждень 2 Лекція 2	А Предмет та структура політичної філософії сучасності. Англосаксонська, французька та американська школи політичної філософії. Методологічні підходи до предмета сучасної політичної філософії. Позитивістський (сцієнтистський) підхід до наукового знання. Заперечення позитивістами наукового характеру ціннісно-орієнтованої політичної філософії. Цінністний (аксіологічний) підхід по політичної філософії. Деонтологічний підхід як різновидність аксіологічного підходу. Визначення хорошого правління як такого, що відповідає принципу справедливості. Концептологічний підхід як діяльність по конструювання різних концепцій. Мультипарадигмальний підхід. Ліберально-орієнтована політична філософія: утилітаризм, ліберальний егалітаризм, лібертаризм. Течії сучасної політичної філософії: неомарксизм, комунітаризм, фемінізм, теорія громадянства, мультикультуралізм. Дискурсивний підхід до політичної філософії. Структурно-філософський підхід: політична онтологія, політична антропологія, політична аксіологія, політична епістемологія, політична праксеологія.	Фронтальне опитування (усне, письмове, тестування).	
Тиждень 2 Семинарське заняття 1	Предмет та структура політичної філософії. Англосаксонська, французька та американська школи політичної філософії.		

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
Силабус навчальної дисципліни

Тиждень 3 Лекція 3	Методологічні підходи до предмета сучасної політичної філософії. Позитивістський (сцієнтистський) підхід до наукового знання. Заперечення позитивістами наукового характеру ціннісно-орієнтованої політичної філософії. Цінністний (аксіологічний) підхід до політичної філософії. Деонтологічний підхід як різновидність аксіологічного підходу. Визначення хорошого правління як такого, що відповідає принципу справедливості. Концептологічний підхід як діяльність по конструюванню різних концепцій. Мультипарадигмальний підхід. Ліберально-орієнтована політична філософія: утилітаризм, ліберальний егалітаризм, лібертаризм. Течії сучасної політичної філософії: неомарксизм, комунітаризм, фемінізм, теорія громадянства, мультикультуралізм. Дискурсивний підхід до політичної філософії.	Фронтальне опитування (усне, письмове, тестування).	
Тиждень 4 Лекція 4	Методологічні підходи до предмета сучасної політичної філософії. Структурно-філософський підхід: політична онтологія, політична антропологія, політична аксіологія, політична епістемологія, політична праксеологія	Фронтальне опитування (усне, письмове, тестування).	
Тиждень 4 Семінарське заняття 2	Методологічні підходи до предмета сучасної політичної філософії. Структурно-філософський підхід: політична онтологія, політична антропологія, політична аксіологія, політична епістемологія, політична праксеологія.	Згідно плану заняття, перевірка, оволодіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями та навичками	
		Тест за змістовим модулем	
Змістовий модуль 2. Теорії утилітаризму.			
Тиждень 5 Лекція 5	Утилітаризм. Класичні теорії утилітаризму. Аналіз схожості і відмінності теорії Бентама та Мілля.	Фронтальне опитування (усне, письмове, тестування).	
Тиждень 6 Лекція 6	Утилітаризм. Характеристика корисності. Привабливі сторони утилітаризму. Гедонізм благополуччя. Негедоністські стани свідомості. Задоволення переваг. Помилкові, адаптовані та поінформовані переваги. Утилітаризм правил та утилітаризм дії. Заперечення проти утилітарного прийняття рішень (особливі відносини та неправомірні переваги). Аргументів на користь максимізації корисності.	Фронтальне опитування (усне, письмове, тестування).	
Тиждень 6 Семінарське Заняття 3	Утилітаризм. Класичні теорії утилітаризму. Політика утилітаризму.	Згідно плану заняття, перевірка, оволодіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями та навичками	
		Тест за змістовим модулем	
Змістовий модуль 3. Ліберально-орієнтована політична філософія. Мультикультуралізм в рамках лібералізму.			

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
Силабус навчальної дисципліни

Тиждень 7 Лекція 7	Теорії справедливості та рівності. Поняття справедливості. Парадигми справедливості: розподільча справедливість, обмінна, відплатна справедливість. Теорія справедливості Ролза. Предмет справедливості. Справедливість як чесність. Ідея громадського договору. «Завіса незнання». Принципи справедливості: принцип рівної свободи, відмінності, рівності можливостей. Втілення принципів справедливості в діяльності суспільних інститутів. Справедлива конституція. Ліберальна концепція рівності Дворкіна. Лібертаріанство. Нозік «Анархія, держава, утопія» (1970). Власність на себе. Лібертаріанство як взаємна вигода. Лібертаріанство як свобода. Політика лібертаріанства.	Фронтальне опитування (усне, письмове, тестування).	
Тиждень 8 Лекція 8	Теорії справедливості та рівності. Ліберальна концепція рівності Дворкіна. Лібертаріанство. Нозік «Анархія, держава, утопія» (1970). Власність на себе. Лібертаріанство як взаємна вигода. Лібертаріанство як свобода. Політика лібертаріанства.	Фронтальне опитування (усне, письмове, тестування).	
Тиждень 8 Семінарське заняття 4	Теорії справедливості та рівності. Теорія справедливості Ролза. Ліберальна концепція рівності Дворкіна. Нозік «Анархія, держава, утопія» (1970). Теорія «власність на себе». Лібертаріанство.	Згідно плану заняття, перевірка, оволодіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями та навичками	
Тиждень 9 Лекція 9	Мультикультуралізм. Вимог меншин в області прав: іммігрантський мультикультуралізм; багатонаціональний федералізм; права меншин і мігрантів. Майкл Уолцер про актуальність виявлення типів толерантних режимів; розгляд проблеми плюралізму іммігрантського співтовариства; запровадження поняття громадянської релігії	Фронтальне опитування (усне, письмове, тестування).	
Тиждень 10 Лекція 10	Мультикультуралізм. Моделі мультикультуралізму. Іммігрантські групи. Політика мультикультуралізму. Критика мультикультуралізму.	Фронтальне опитування (усне, письмове, тестування).	
Тиждень 10 Семінарське Заняття 5	Мультикультуралізм. Толерантність. Типи толерантних режимів; розгляд проблеми плюралізму іммігрантського співтовариства.	Згідно плану заняття, перевірка, оволодіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями та навичками	
		Тест за змістовим модулем	
Змістовий модуль 4. Неомарксизм та комунітаризм			
Тиждень 11 Лекція 11	Неомарксизм Комуністична справедливість. Соціал-демократія і соціальна справедливість	Фронтальне опитування (усне, письмове, тестування).	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
Силабус навчальної дисципліни

Тиждень 12 Лекція 12	Комунітаризм. Комунітаризм. Критика комунітаристами ліберального розуміння природи цінностей. Поняття «спільнота». Дослідження впливу суспільства на індивіда. Інтереси спільноти. Спільнота і межі справедливості. Індивідуальні права і загальне благо. Комунітаризм про спільне благо. Теорія громадянства.	Фронтальне опитування (усне, письмове, тестування).	
Тиждень 12 Семинарське заняття 6	Комунітаризм. . Інтереси спільноти. Спільнота і межі справедливості. Індивідуальні права і загальне благо.	Згідно плану заняття, перевірка , оволодіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями та навичками	
		Тест за змістовим модулем	

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Александрова О. С., Горбань О. В., Лавриненко Г. А. Філософія політики : навч. посіб. Київ, 2021. 182 с.
2. Литвинчук О. В., Муляр В. І. Філософія : навч. посіб. Житомир : Житомирська політехніка, 2021. 403 с.
3. Лісовський П. М., Лісовська Ю. П. *Політико-правова філософія* : навч. посіб. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2022. 192 с.
4. Філософія : підручник / В. С. Бліхар та ін. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Ужгород : Вид-во УжНУ «Говерла», 2021. 440 с.
5. Цурканова І. О. Політологія : конспект лекцій з дисципліни «Філософія та політологія» для студентів усіх спеціальностей : навч. посіб. Дніпро : УДУНТ, 2022. 102 с.

ДОДАТКОВІ ДЖЕРЕЛА

1. Арендт Г. Становище людини . Львів : Літопис, 1999. 254 с.
2. Байме К. Політичні теорії сучасності : посіб. з філософських дисциплін. Київ : Стилос, 2008. 396 с.
3. Волдрон Д. Теоретичні засади лібералізму. *Лібералізм. Ліберальна традиція політичного мислення від Джона Локка до Джона Роулза*. Київ : Смолоскип, 2009. С. 68-87.
4. Габермас Ю. Філософський дискурс Модерну. Київ : Четверта хвиля, 2001. 424 с.
5. Гергун А.В. Справедливість та межі традиції: відповідь Джона Ролза комунітаристам. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: Філософія*. 2012. №10. С. 359-373.
6. Єрмоленко А. Морально-етична легітимація сфери політичного. *Філософська думка*. 2013. № 2. С.51-58.
7. Кимліка В. Цінність культурного членства. *Лібералізм. Ліберальна традиція політичного мислення від Джона Локка до Джона Роулза*. Київ : Смолоскип, 2009. С. 396-410.
8. Кірюхін Д. Універсалістський концепт обставин справедливості: межі практичного застосування. *Філософська думка*. 2010. № 4. С.75-85.
9. Ломанн Г. Права людини між мораллю та правом. *Філософія прав людини* / за ред. Ш. Госепата, Г. Ломанна ; пер. з нім. О. Юдіна, Л. Доронічевої. Київ : Ніка-Центр, 2008. С. 59-86.
10. Лях В. В. Специфіка виявів свободи в інформаційному суспільстві. *Проблеми сутності свободи: методологічні та соціальні виміри* : матеріали Науково-теоретичної конференції 26 жовтня 2007 року. Київ, 2007. С. 43-59.
11. Макінтайр А. Справедливість як чеснота: зміна концепцій. *Лібералізм. Ліберальна традиція політичного мислення від Джона Локка до Джона Роулза*. Київ : Смолоскип, 2009. С.884-893.
12. Ролз Дж. Теорія справедливості. Київ : Основи, 2001. 822 с.

13. Ролз Дж. Політичний лібералізм. Київ : Основи, 2000. 382 с.
14. Тейлор Ч. Непорозуміння: дебати між лібералами та комунітаристами. *Сучасна політична філософія: Антологія*. Київ : Основи, 1998. С. 544-575.
15. Філософія політики : хрестоматія: у 4 т. / ред. кол. : Губерський Л. В. (керівник) та ін. : Авт.-упоряд. : Андрущенко В. П. (керівник) та ін. Київ : Знання України, 2003. Т. 1. 364 с.
16. Шевчук Д. Сучасна політична філософія : навч. посіб.. Острого : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2012. 348 с
17. Barry B. *The Liberal Theory of Justice*. Oxford: Clarendon Press, 1973. 168 p.
18. Dworkin R. *Sovereign Virtue: The Theory and Practice of Equality*. Harvard University Press, 2002. 511 p.
19. Forst R. *The Right to Justification: Elements of a Constructivist Theory of Justice*. Columbia University Press, 2012. 351 p.
20. Freeman S. *Distributive Justice and The Law of Peoples // Rawls's Law of Peoples: A Realistic Utopia?* Blackwell Publishing, 2006. P. 243-260.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Бахов І. С. Канадський мультикультуралізм: від схвалення до критики і фобії : монографія. URL: http://culonline.com.ua/Books/kanadskyu_multikultyrakizm.pdf#toolbar=0
2. Бородіна Н. В. Дилема утилітаризму в кіновсесвіті marvel. *Філософські проблеми гуманітарних наук*. 2018. № 2(28). С.25-28. URL : http://dspace.opu.ua/jspui/bitstream/123456789/8753/3/%D0%A4%D0%9F%D0%93%D0%9D_%E2%84%962%2828%29_02.pdf
3. Буричко З. Раціональний порядок та ідеальна демократія у концепції Генрі Сіджвіка. *Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії*. 2014. Випуск 4. С. 51–60. URL: http://www.fps-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/4_2016/8.pdf
4. Жангожа Р. Н. Мультикультуралізм: pro et contra. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi51/0039926.pdf>
5. Куц Г. Лібералізм класичний і сучасний: спільне та відмінне. *Наукові записки*. Випуск 49. С. 120-130. URL : https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/kuts_liberalizm.pdf
6. Маслікова І. І. Трансформації сучасного етичного консеквенціалізму: від гедоністичного утилітаризму до утилітаризму бажання. *Вісник НТУУ "КПІ". Філософія. Психологія. Педагогіка*. 2015. № 1 (43). С. 51-56. URL : <http://journal-phipsyped.kpi.ua/article/view/43982>
7. Остапець І . Ідея свободи як основа політичного дискурсу в новоевропейській філософії. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/42.pdf>
8. Підскальна О. Мультикультуралізм як феномен постсучасного світу. *Наукові записки Випуск 3-4(83-84)*. С. 108-120. URL: https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/pidskalna_multykulturalizm.pdf
9. Романюк А. Політична доктрина фемінізму у XX ст. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/13955/1/>
10. Шмат Р. П. Аспекти розуміння проблеми справедливості Платоном, Арістотелем, Джоном Ролзом. *Актуальні проблеми філософії та соціології* URL: http://apfs.nuoua.od.ua/archive/31_2021/10.pdf

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування занять обов'язкове.

Завдання мають бути виконанні в зазначені терміни.

Пропуски занять, незалежно від причини підлягають відпрацюванню у години консультацій.

За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це *плагіат*. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Під час занять персональні електронні пристрої (телефони, ПК) можна використовувати лише за умови виробничої необхідності (за погодженням з викладачем). Мобільні телефони повинні бути переведені на беззвучний режим. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо.

Комунікація

Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну пошту та розміщуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. *Ел. пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем.*

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2023-2024 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2023-2024 н. р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (подається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методичку проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yeds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога Марті Ірини Вадимівни (061)228-15-84, (099)253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Борисов Костянтин Борисович**
Електронна адреса: uv@znu.edu.ua Гаряча лінія: Тел. [\(061\) 228-75-50](tel:+380612287550)

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
Силабус навчальної дисципліни

навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>
Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>